

עברית בשט"ח
שפה • טכנולוגיה • חיבור

תכנים דקדוקיים נבחרים מתוך שלב 2 ו-3

פברואר 2025

עוגת
שוקולד

סמיכות

ספר לימוד

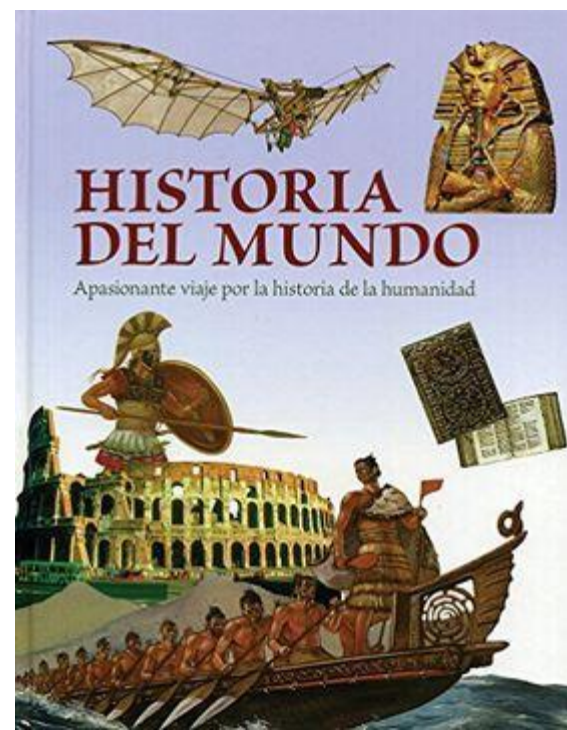
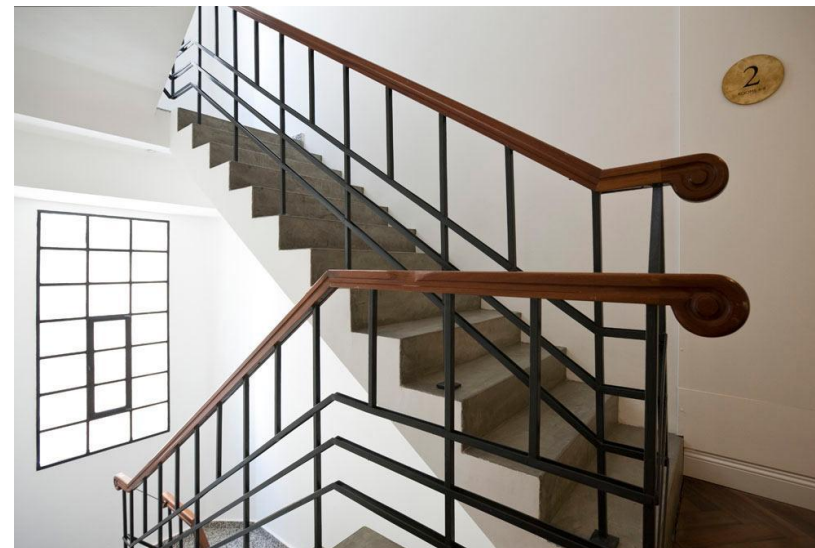

עוגות
שוקולד

ספרי לימוד

סמיכות

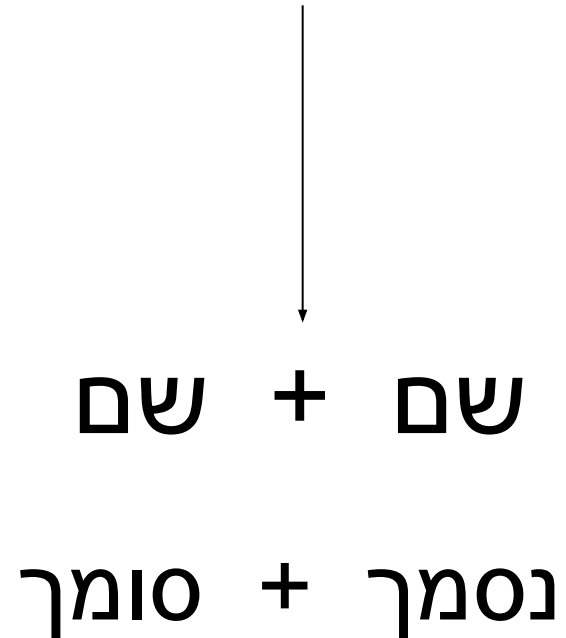

הסמיכות

משמעות

- ◆ מבע אחד במשמעות הכוללת של שני השמות
- ◆ המשמעות הכוללת שונה ממשמעות המרכיבים בנפרד
- ◆ הקשר בין השמות הוא עפ"ר קשר של שייכות

צורה

משמעויות הסמיכות

1. קשר של שייכות

בעיית התלמיד ← לתלמיד יש בעיה
בגדי ילדים ← לילדים יש בגדים

אבל: בגדי חורף $\neq$ לחורף יש בגדים
נעלי בית $\neq$ לבית יש נעליים

רק בקשר של שייכות ניתן להמיר בסמיכות כפולה:

בעיית התלמיד ← בעייתו של התלמיד
בגדי ילדים ← בגדיהם של הילדים

משמעויות הסמיכות

2. תיאור החומר – שולחן

עץ

3. תכלית / יעוד - בגדי חורף

4. כמות / תכולה - כוס מים

5. מקום - צומת רעננה

6. זמן - ארוחת בוקר

יצירת סמיכויות

שיעור > שיעורי בית / שיעורים > שיעורי בית
תמונה > תמונת מחזור / תמונות > תמונות
מחזור

בזכר וברבות לא חל שינוי: ספר לימוד, עוגות שוקולד

חטפות תנועה: מקום מקלט, צפון הארץ

אם הנסמך בסיומת הַ לא חל שינוי בתנועה: מורה דרך

נסמכים מיוחדים

• עֵיִן < עֵיִן, בֵּית < בֵּית

• מקטלה – מקטלת

משטרה – משטרת התנועה

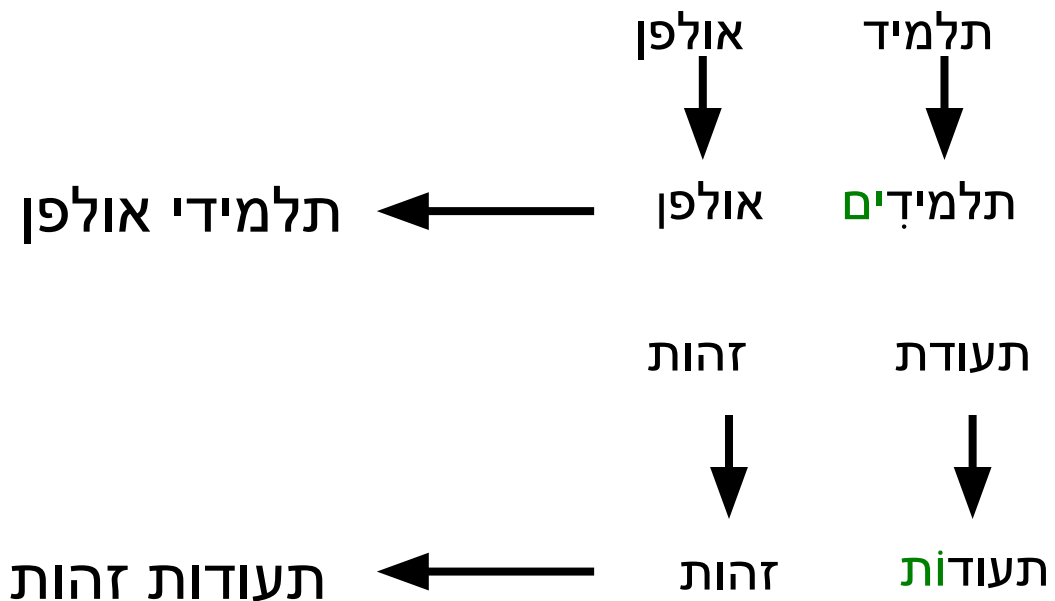
מלחמה – מלחמת חרבות ברזל

• חֶדֶר < חֶדֶר   חֶסֶר < חֶסֶר   חֶצֶר < חֶצֶר

• מֶוֶת < מֶוֶת   גֶּוֹן < גֶּוֹן

ריבוי הסמיכות

ריבוי הסמיכות נעשה בד"כ במילה הראשונה

לפעמים הריבוי הוא בשתי המילים

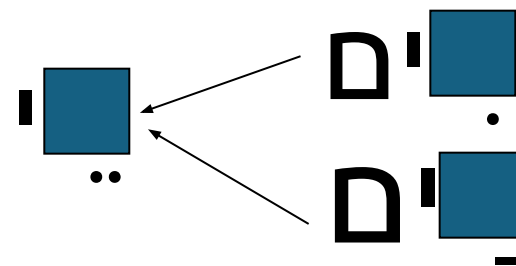
ריקוד עם :   ריקודי עם / ריקודי עמים

בית כנסת :   בתי כנסת / בתי כנסיות

סמיכות ברבים

בקבוקים בקבוקי מיץ

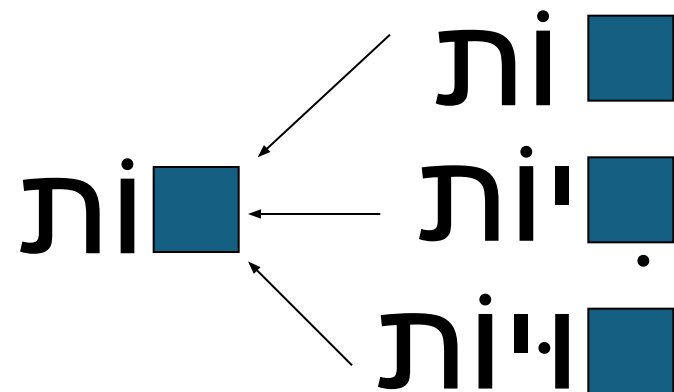
מכנסיים מכנסי ג'ינס

מורות אולפן

כפיות זהב

חניות נעליים

ידוע הסמיכות

ידוע הסמיכות נעשה ע"י ידוע הסומך (המילה השנייה)

בית הספר, כיתת הלימוד

א. ה' הידוע: בית הכנסת, מנהל האולפן

ב. שם פרטי: מדינת ישראל, יהודי אתיופיה

ג. כינוי קניין חבור: בן דודי, ארץ מולדתי

עבודה בקבוצות

- קריאת החומרים
- ניסוח הכללים הבסיסיים שצריך ללמד בהתאם לתוכנית
- התייחסות למצב בספרדית
- הדגמת ההקניה (מעבר לספרי הלימוד)
- התאמה לכיתה....
- כתיבה במצגת השיתופית

הנושאים:

1. שלב 2:

- משפט שמני בעל אוגד

- פסוקית לוואי (ש...)

- יתרון והפלגה

2. שלב 3:

- משפט שמני – בעבר

- שלילה כפולה

- משפטי קיום – עבר

- משפטי בעלות - עתיד

